

Prekrškovno pravo

Avtor:
Miha Dvojmoč

NOVA
UNIVERZA

**NOVA
UNIVERZA**

© Miha Dvojmoč. Imetnik licence je Nova univerza. distribuirano pod pogoji licence Creative Commons Attribution – NonCommercial 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), ki dovoljuje uporabo, distribucijo in razmnoževanje za nekomercialne namene, pod pogojem, da je izvirnik pravilno citiran.

Naslov: Prekrškovo pravo

Avtor: izr. prof. dr. Miha Dvojmoč (Nova univerza, Fakulteta za državne in evropske študije)

Recenzenta: Doc. dr. Srečko Felix Kropc (Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede)
Doc. dr. Gorazd Justinek (Nova univerza, Fakulteta za državne in evropske študije)

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
[COBISS.SI-ID 146367747](#)
ISBN 978-961-96191-5-5 (PDF)

Založnik:

Nova univerza, Znanstvena založba
Delpinova ulica 18b, 5000 Nova Gorica, Slovenija
tel. 01 251 44 85, e-pošta: publishing@nova-uni.si

Izdajateljica:

Fakulteta za državne in evropske študije
Žanova ulica 3, 4000 Kranj, Slovenija
tel +386 4 260 18 50
<https://fds.nova-uni.si>, info@fds.nova-uni.si

Odgovorna oseba založnika:

doc. dr. Gorazd Justinek, dekan

Odgovorna oseba izdajateljice:

mag. Olga Jambrek, direktorica

Tehnični urednik:

mag. Boštjan Miha Jambrek

Leto izdaje: 2023

Leto prve slovenske izdaje: 2022

Cena: brezplačen izvod

<https://doi.org/10.31601/2023.B008>
© Nova univerza, 2023

ISBN 978-961-96191-5-5 (PDF)

Dostopno na: <https://press.nova-uni.si>

**NOVA
UNIVERZA**

Prekrškovno pravo

Avtor:
Miha Dvojmoč

Kranj, 2023

Prekrškovno pravo

IZR. PROF. DR. MIHA DVOJMOČ

Povzetek Pomemben del kaznovalnega pravnega sistema Republike Slovenije je tudi Pravo o prekrških. Ta ureja pravila, ki definirajo prekrške in zanje opredeljujejo postopke in sankcije, krovni in temeljni zakon na tem področju v Sloveniji pa je Zakon o prekrških iz leta 2003 (»Zakon o prekrških (ZP-1)«, 2003). Prekršek je v slovenskem pravnem redu opredeljen kot dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti. V primeru kršitve teh dejanj prekrškovno pravo določa sankcije – glavna sankcija za prekršek je globa. Skripta je zasnovana na osnovi sistematičnega in celovitega pregleda prekrškovnega prava, ki ga v osnovi sestavljata dve podskupini – materialno in procesno prekrškovno pravo. Študentje bodo s prebiranjem in študiranjem skripte razvili splošne kompetence spoznavanja temeljnih pravnih institutov prava o prekrških, spoznavanja slovenskega procesnega prekrškovnega prava, osvojili bodo bistvene institute materialnega prekrškovnega prava ter razvili sposobnost analize, sinteze in predvidevanja rešitev pravnih problemov. Skripta je zasnovana na razvijanju sposobnosti argumentiranega zagovarjanja lastnih stališč ter uporabe znanj s področja prava o prekrških v praksi.

Gljučne besede: • Prekršek • Prekrškovno pravo • Materialno prekrškovno pravo • Procesno prekrškovno pravo • sankcije

---

NASLOV AVTORJA: dr. Miha Dvojmoč, izr. prof., Nova univerza, Fakulteta za državne in evropske študije
Žanova ulica 3, 4000 Kranj, Slovenija, e-mail: miha.dvojmoc@infocenter.si

<https://doi.org/10.31601/2023.B008> ISBN 978-961-96191-5-5 (PDF)

© Nova univerza, 2023

Dostopno na: <https://press.nova-uni.si>

Kazalo

Temeljni pojmi prava o prekrških.....	3
1 Prekršek.....	3
2 Dihotomija	4
3 Standardi in garancije po Evropski konvenciji človekovih pravic	4
4 "Analogia legis" v pravu o prekrških	5
5 Analogna uporaba načel upravnega in kazenskega prava v hitrem prekrškovnem postopku 5	5
6 Posebnosti uporabe načel v rednem sodnem postopku.....	6
Materialno pravo o prekrških.....	9
1 Temeljne določbe.....	9
2 Odgovornost za prekrške	10
3 Storilec prekrška po ZP-1	10
4 Stek.....	11
5 Način, kraj in čas storitve prekrška.....	12
6 Uporaba ureditve materialnega kazenskega prava (KZ-1) v prekrškovnem postopku.....	12
7 Zakonitost prekrškov.....	13
8 Voljnost.....	13
9 Zastaranje pri prekrških	21
Procesno pravo o prekrških.....	23
1 Splošno.....	23
2 Redna pravna sredstva	24
3 Pristojnost prekrškovnih organov	24
4 Hitri postopek - splošna pravila	24
5 Posebna pravila	28
6 Hitri postopek - izjeme.....	29
7 Odločba v hitrem postopku	29
8 Redni sodni postopek	31
9 Izvršitev odločbe	34
10 Pravna sredstva	34
11 Pravnomočnost	35
12 Izvršljivost	36

Vprašanja in odgovori za ponavljanje.....	37
Literatura in viri	41
1 Obvezna literatura	41
2 Priporočena literatura	41
Teme zaključnih del in projekti.....	43
1 Teme zaključnih del	43
2 Projekti in aktivnosti	43

Uvod

Prekrškovno pravo ureja pravila, ki opredeljujejo prekrške in določajo postopke ter sankcije za le te. Je del kaznovalnega sistema v Republiki Sloveniji. Temeljni zakon, ki ureja to področje je Zakon o prekrških (»Zakon o prekrških (ZP-1)«, 2003).

Pomembno je, da se zna razlikovati med prekrški in kaznivimi dejanji. Prekršek je opredeljen kot dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti, pri čemer je intenzivnost samega napada na dobroto manjša kot pri kaznivem dejanju, pri katerem govorimo o krivdi in ne le o odgovornosti kot pri prekrškovem pravu.

Besedilo je posledica dela v praksi ter poučevanja pri predmetu "Prekrškovno pravo" na Fakulteti za državne in evropske študije, Nove univerze ter sorodnih predmetov na ostalih fakultetah in univerzah.

Bistvo samega predmeta je seznanitev študentom fakultete s samim prekrškovnim pravom, razumevanjem splošnih in temeljnih pojmov prava o prekrških, ureditvijo prekrškov in sankcijah za le te. Cilj je, da študenti razumejo, da prekrškovno pravo vključuje elemente kazenskega prava in upravnega prava ter se usposobijo tako za teoretično kot tudi za praktično delo na področju prekrškovnega prava, predvsem za delo v upravnih in ostalih državnih, pravosodnih organih, gospodarskih družbah in podobno.

Skozi celotno besedilo želimo študente kot že zgoraj omenjeno seznaniti s pojmi prekrškovnega prava, njihovo umestitvijo v zgodovinski, pravno-sistematski, primerjalni ter evropskopравни kontekst, prav tako jih seznaniti s temeljnimi materialnopravnimi instituti, s hitrim prekrškovnim postopkom in z rednim prekrškovnim postopkom, katerih razumevanje je zelo pomembno. Omenjeno in razloženo je tudi posebno varstvo mladoletnikov v samem prekrškovnem postopku. Izredno pomembno je, da študenti s pomočjo razlage razvijejo kritični pogled na razmerje učinkovitosti prekrškovnega pregona ter varstvom pravic v postopkih in na veljavno zakonodajo ter sodno prakso.

Temeljni pojmi prava o prekrških

1 Prekršek

Temeljni zakon, ki ureja področje prekrškovnega prava v Republiki Sloveniji je Zakon o prekrških (»ZP-1«, 2003), ki določa:

- splošne pogoje za predpisovanje prekrškov in sankcij zanje;
- splošne pogoje za odgovornost za prekrške, za izrekanje in za izvršitev sankcij za prekrške;
- postopek za prekrške ter
- organe, pristojne za odločanje o prekrških.

ZP-1 (»ZP-1«, 2003) ureja celovito področje prava o prekrških, zato ima značaj sistemskega zakona.

V Sloveniji je prekršek dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade, odloka samoupravne lokalne skupnosti, ki je določeno kot prekršek ter je zanj predpisana sankcija za prekršek (»ZP-1«, 2003). Pravo o prekrških je poleg kazenskega prava del kaznovalnega pravnega sistema Republike Slovenije in ena od sestavin državnosti.

Prekrške kot upravno kazensko kategorijo teorija in judikatura Evropskega sodišča za človekove pravice razpoznavata kot kazenske zadeve, torej kot zadeve, za katere je potrebno zagotoviti standarde in garancije, ki jih obsega zlasti 6. člen Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Definicija prekrška zajema tri objektivne elemente 1) formalno protipravnost, 2) določenost in 3) sankcije. Formalna protipravnost pomeni, da se aktivnost oziroma dejanje obravnava kot prekršek le v določenih časovnih in krajevnih opredelitvah, ki pomenijo fizično uresničevanje posameznikove odločitve in volje. Dejanje mora biti izvršeno kot samostojna in zavestna odločitev posameznika. Določenost pomeni, da se prekrški lahko določijo samo z zakonom, uredbo vlade Republike Slovenije, z odlokom samoupravne lokalne skupnosti in za kršitev določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno, ne pa tudi v drugih pravnih aktih. Tretji

element so sankcije, ki jih določa ZP-1 (»ZP-1«, 2003). Sankcija mora biti za vsak posamezen prekršek predpisana v posameznem predpisu, ki določa prekršek. Poleg objektivnih pa je potrebno upoštevati tudi subjektivni element, ki je odgovornost za krivdo, ki mora biti nujno podana, da se lahko izreče sankcija.

V prekrškovnem pravu ne uporabljamo izraz krivda, ampak govorimo le o odgovornosti za prekršek. Da se nekomu lahko izreče sankcija za storjen prekršek pa morajo biti izpolnjeni vsi pogoji - zelo pomembno pa je, da so vsi pogoji izpolnjeni komulativno.

2 Dihotomija

Dihotomija pomeni, da so v našem pravnem redu posamezna kazniva ravnanja lahko kazniva dejanja ali prekrški, pri čemer je možen prehod prekrška v kaznivo dejanje, kaznivo dejanje v prekršek pa nikoli. Uvrščajo se v kazensko ali prekrškovno pravo glede na naravo in težo kršitve, odvisno od kvantitativnih in kvalitativnih kriterijev.

Poudariti je potrebno tudi, da v primeru, ko je storilec pravnomočno kaznovan za prekršek, ki se prekriva z določenim kaznivim dejanjem, postopka za kaznivo dejanje ni več dovoljeno voditi.

Prekrški so lažja oblika kaznivih ravnanj, za katere se ne izrekajo kazni temveč sankcije kazenske narave, največkrat globa. Prav tako prekršek za razliko od kaznivih dejanj nima elementa nevarnosti oziroma nujnosti varstva pravnih vrednot. Formalno je definiran kot kaznivo ravnanje, ki ga predpis označuje kot prekršek in je zanj predpisana sankcija za prekršek.

3 Standardi in garancije po Evropski konvenciji človekovih pravic

Evropska konvencija človekovih pravic definira pravico do poštenega sojenja kjer je opredeljeno, da ima:

- Vsakdo pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ali o kakršnihkoli kazenskih obtožbah zoper njega pravično in javno ter v razumen roku odloča neodvisno in nepristransko z zakonom ustanovljeno sodišče. Sodba mora biti izrečena javno, toda tisk in javnost sta lahko izločena iz sojenja deloma ali v celoti v interesu morale, javnega reda ali državne varnosti, če to v demokratični družbi zahtevajo koristi mladoletnikov ali varovanje zasebnega življenja strank, pa tudi tedaj, kadar bi po mnenju sodišča zaradi posebnih okoliščin javnost sojenja škodovala interesom pravičnosti.
- Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler ni v skladu z zakonom dokazana njegova krivda.
- Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, ima minimalne pravice, da ga takoj in natančno seznanijo v jeziku, ki ga razume, z bistvom in vzroki obtožbe, ki ga bremeni; da ima

primeren čas in možnosti za pripravo svoje obrambe; da se brani sam ali z zagovornikom po lastni izbiri ali če nima dovolj sredstev za plačilo zagovornika, da ga dobi brezplačno, če to zahtevajo interesi pravičnosti; da zaslišuje oziroma zahteva zaslišanje obremenilnih prič in da doseže navzočnost in zaslišanje razbremenilnih prič ob enakih pogojih, kot veljajo za obremenilne priče ter, da ima brezplačno pomoč tolmača, če ne razume ali ne govori jezika, ki se uporablja pred sodiščem.

Pomemben je tudi 7. člen ZP-1 (»ZP-1«, 2003), ki pravi, da kdor je obdolžen prekrška velja za nedolžnega, dokler njegova odgovornost ni ugotovljena s pravnomočno odločbo.

4 "Analogia legis" v pravu o prekrških

Čeprav je ZP-1 (»ZP-1«, 2003) temeljni zakon za prekrške, "analogia legis" pomeni smiselno uporabo drugih zakonov v pravu o prekrških, če temeljni zakon teh zadev ne ureja sam.

V prekrškovnem postopku velja analogia legis kot smiselna uporaba načel kazenske in upravne ureditve pri prekrških. Uporablja se kot 1) smiselna uporaba kategorij Kazenskega zakonika (»Kazenski zakonik (KZ-1)«, 2008) v prekrškovnem postopku, 2) smiselna uporaba Zakona o upravnem postopku (»Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP)«, 2006) v hitrem postopku o prekršku, 3) smiselna uporaba zakona o rednem sodnem postopku v hitrem postopku o prekrških in 4) smiselna uporaba Zakona o kazenskem postopku (»Zakon o kazenskem postopku (ZKP)«, 2012) v rednem sodnem postopku.

5 Analogna uporaba načel upravnega in kazenskega prava v hitrem prekrškovnem postopku

- Načelo zakonitosti („lex certa“-lex=razumeti najširše) pomeni, da je prekrške mogoče določati le z zakonom ali predpisom, ki temelji na zakonu. Sankcijo za prekršek je dopustno izreči le za dejanje, ki je bilo vnaprej določeno kot prekršek in je bila zanj določena sankcija. Dodatno pa prekrške poleg zakona urejajo še uredbe in odloki občin;
- Načelo materialne resnice je omejeno na verjetnost, saj prekrškovni organi ne izvajajo dokaznega postopka v enakem obsegu kot sodišča;
- Uporaba milejšega predpisa pomeni, da se ne glede na spremembe določb zakona ali predpisa, ki določa prekršek uporabi zakon ali predpis, ki je veljal v času storitve prekrška, oziroma se uporabi tisti, ki je za storilca milejši;
- Načelo domnevne nedolžnosti pomeni, da vsak velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo;

- Načelo zaslišanja obdolženca – v obsegu, ki zagotavlja kršitelju, da se v hitri postopek izjavi o prekršku in navede dejstva in dokaze, ki so mu v korist;
- Načelo uvedbe postopka „ex officio“ ali predlagalno načelo je omejeno, saj se postopek o prekršku pred prekrškovnim organom lahko začne tako po uradni dolžnosti kot tudi na pisni predlog, pri tem pa lahko prekrškovni organ še vedno odloči, da postopka o prekršku ne bo začel;
- Načelo „ne bis in idem“ pomeni prepoved ponovnega sojenja o isti stvari;
- Načelo pospešitve postopka (ekonomičnosti);
- Načelo prepovedi zlorabe pravic;
- Načelo uporabe lastnega jezika;
- Načelo medsebojne pravne pomoči med organi.

6 Posebnosti uporabe načel v rednem sodnem postopku

V rednem sodnem postopku veljajo ista načela kot v hitrem postopku. Njihov namen je predvsem to, da na eni strani omogočajo sistemizacijo predpisov in pripomorejo k boljšemu razumevanju le teh in so nekakšen pripomoček za razlago procesnih predpisov. V rednem postopku dodatno, drugače ter bolj podrobno veljajo naslednja načela:

- Načelo zakonitosti, ki pomeni, da ni prekrška, če ni predpisane sankcije. Sankcija, ki se prvič uporabi, mora biti najnižja, če je predpisana v razponu;
- Načelo materialne resnice ima štiri stopnje:
- Gotovost – popolna skladnost subjektivne predstave z obstoječimi dejstvi
- Prepričanje – o resničnosti določenega dejstva ne dvomi noben izkušen človek
- Verjetnost – kadar so razlogi, ki govorijo za obstoj določenega dejstva, močnejši od razlogov, ki govorijo proti njegovemu obstoju,
- Dvom – razlogi, ki govorijo za obstoj nekega dejstva, so v ravnovesju z razlogi, ki govorijo proti njemu.
- Načelo proste presoje dokazov – to velja samo za sodišča in ne za prekrškovne organe. Pomembno je omeniti, da sistem proste presoje dokazov v Sloveniji velja in sicer je takšen, da si sodišče ustvari subjektivno sliko o objektivnih dejstvih o storjenem prekršku v preteklosti. Sodišče pri tem ni vezano na dokazne standarde;
- Načelo domneve nedolžnosti („in dubio pro reo“) pomeni, da vsakdo velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo;
- Načelo uporabe milejšega zakona ki določa, da, če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe zakona ali predpis, ki določa prekršek, prekrškovni organ ali sodišče, ki odloča v postopku o prekršku, uporabi zakon ali prepis, ki je veljal v času storitve prekrška, oziroma prepis, ki je za storilca milejši;

- Načelo pomoči neuki stranki pomeni, da nevednost in nepoučenost obdolženca in drugih udeležencev ne sme iti na škodo pravicam, ki jim gredo v postopku o prekršku - opozorilo na pravico do pritožbe;
- Načelo zaslišanja obdolženca pomeni, da ima v sodnem postopku pravico do obrambe;
- Predlagalno načelo ali načelo akuzatornosti je nujno. Redni postopek se začne samo na predlog pooblaščenega predlagatelja in ne „ex officio“. Sodišče ga samo ne more uvesti;
- Načelo enotnosti postopka pomeni, da, če je obdolženec z enim ali več dejanji storil več prekrškov, o katerih sodba še ni izdana, pa je za vse prekrške pristojno isto sodišče, se izvede en postopek in izda ena sodba;
- Načelo javnosti – procesno načelo na sodišču (izjema pri mladoletnikih);
- Načelo neposrednosti pomeni, da sodba velja le na dokazih in dejstvih, ki so bili ugotovljeni in izvedeni v postopku o prekršku;
- Načelo »in dubio pro reo« pomeni, da mora sodišče, ko odloča o vprašanju, ki je enako odločilno ne glede na to ali je dejstvo podano ali ne, vedno odločiti v korist obdolženca;
- Načelo »ne bis in idem« ;
- Načelo pospešitve postopka in prepoved zlorabe procesnih pravic;
- Načelo uporabe lastnega jezika v postopku;
- Načelo enotnosti postopka;
- Načelo medsebojne pravne pomoči.

Slika 1: Pravo o prekrških - delitev

Materialno pravo o prekrških določa splošna pravila za prekrške, pravice in obveznosti prekrškovnih organov in zavezancev pri prekrških. Formalno pravo o prekrških (procesno) pa ureja pristojnosti organov in postopke. Procesno ali postopkovno upravno pravo je dinamično. Z njim so natančno določena vsa dejanja prekrškovnih organov, sodišč in pravice ter dolžnosti prekrškovnih zavezancev.

Materialno pravo o prekrških

1 Temeljne določbe

Prekrški se lahko določijo z zakonom, uredbo Vlade Republike Slovenije ali z odlokom samoupravne lokalne skupnosti. Z uredbo Vlade Republike Slovenije se lahko določijo prekrški in sankcije zanje samo za kršitve določb uredbe in za kršitve določb pravnih aktov Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporabljajo neposredno. Z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine) se smejo določiti prekrški in globe zanje samo v določenem znesku, ter samo za kršitve predpisov, ki jih same izdajajo v okviru svojih pristojnosti, ter, če jih zakon ali uredba še ne sankcionira.

Če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe zakona ali predpis, ki določa prekršek, se uporabi zakon oziroma predpis, ki je za storilca milejši.

Za prekršek neznatnega pomena šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica ali je ta neznatna. Izpolnjena morata biti dva pogoja in sicer, obstajati morajo okoliščine, ki delajo prekršek posebno lahek ter, da škodljiva posledica dejanja ni nastala oziroma se ne pričakuje, da bo nastala.

Glavna sankcija za prekrške je globa, namesto katere se lahko izreče tudi opomin. Stranske sankcije pa so:

- kazenske točke v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja;
- prepoved uporabe vozniškega dovoljenja;
- prepoved vožnje motornega vozila;
- izgon tujca iz države;
- odvzem predmetov;
- izguba ali omejitev pravice do sredstev iz proračuna Republike Slovenije in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti;
- izločitev iz postopkov javnega naročanja;
- vzgojni ukrepi.

Pomembno je omeniti tudi krajevno veljavnost predpisov o prekrških, kar pomeni, da se vsi prekrški, ki veljajo na območju Republike Slovenije uporabijo tudi proti vsakomur, ki stori prekršek na ladji, ki je vpisana v pristanišču na območju RS, ali na zrakoplovu, ki je vpisan v register oziroma evidenco v RS, tudi, ko se nahajata izven njenega območja.

Prav tako predpisi o prekrških s področja varstva javnega reda in miru, orožja, obrambe ter proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami veljajo tudi za pripadnike Slovenske vojske, Policije in druge uradne osebe oziroma javne uslužbenke v njihovem okviru izvajanja službe.

2 Odgovornost za prekrške

V 9.členu ZP-1 (»ZP-1«, 2003) je določeno, da je za prekršek odgovoren storilec, ki je storil prekršek iz malomarnosti ali z naklepom. Prav tako lahko predpis o prekršku določi, da je storilec odgovoren samo, če je prekršek storil z naklepom.

3 Storilec prekrška po ZP-1

Storilec prekrška je lahko:

- Fizična oseba: je vsaka polnoletna oseba na območju Republike Slovenije (tudi tujci), ne glede na osebnostne lastnosti. Imeti mora pravno in poslovno sposobnost. Sestavni del poslovne sposobnosti je tudi krivdna sposobnost. Za mladoletne storilce veljajo posebna pravila.
- Pravna oseba: je vsaka pravna oseba na območju Republike Slovenije. Običajno je vpisana v sodni oziroma poslovni register, pri čemer občina in država lahko naredita prekršek, vendar zanj odgovarja odgovorna oseba za pravne osebe. Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti ne odgovarjajo za prekršek, zakon pa lahko določi, da odgovarja za prekršek odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravnih lokalnih skupnosti.
- Odgovornost pravne osebe določa 14. člen ZP-1 (»ZP-1«, 2003) :
- Pravna oseba je odgovorna za prekršek, ki ga pri opravljanju njene dejavnosti storilec stori v njenem imenu ali za njen račun ali v njeno korist ali z njenimi sredstvi.
- Če storilca prekrška ni mogoče odkriti ali če za prekršek ni odgovoren, je pravna oseba odgovorna za prekršek, če je njen vodstveni ali nadzorni organ ali njena odgovorna oseba opustila dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil.
- Pravna oseba ni odgovorna za prekršek, če dokaže, da je bil prekršek storjen:
  - z namenom škodovanja tej pravni osebi, ali

- z zavestnim kršenjem pogodbe, na podlagi katere storilec opravlja delo ali storitev za pravno osebo, ali s kršenjem navodil ali pravil pravne osebe, ki je v okviru dolžnega nadzorstva pravočasno izvedla vse ukrepe, potrebne za preprečitev prekrška.

Glede na višino sankcij, ZP-1 uporabi nomenklaturu družb po Zakon o gospodarskih družbah (»Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1)«, 2006).

- Gospodarska družba:
  - mikro družba; do 10 zaposlenih, do 2 milijona EUR prometa, aktiva do 2 milijona EUR,
  - mala družba; do 50 zaposlenih, do 8,8 mio EUR prometa, aktiva 4,4 mio EUR,
  - srednja družba; do 250 zaposlenih, do 35 mio EUR prometa, aktiva 17,5 mio EUR,
  - velika družba; vse, kar je več kot srednja.

Globe za gospodarske družbe so odvisne od velikosti združbe.

Odgovorna oseba pravne osebe je tista oseba, ki je pooblaščen opravljanje dela v imenu, na račun, v korist ali s sredstvi pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti. Odgovorna je tudi tista oseba, ki je pri subjektu omenjenem predhodno pooblaščen izvajati dolžno nadzorstvo, s katerim se lahko prepreči prekršek. Če ima vodstveni ali nadzorni organ več članov, je za izvajanje dolžnega nadzorstva odgovoren vsak član posebej, razen, če dokaže, da je bila ta odgovornost s pravnim aktom naložena le posameznim članom ali ožji skupini članov. Samostojni podjetnik (s.p.) posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, sta za prekršek, ki ga storilec stori pri opravljanju njune dejavnosti, odgovorna pod istimi pogoji kot pravna oseba. Posamezniki, ki opravljajo dejavnost (in niso s.p.): detektivi in novinarji.

4   Stek

Če je storilec z enim dejanjem (idealni stek) ali z več dejanji (realni stek) storil več prekrškov, o katerih še ni izdana odločba oziroma sodba, postopek pa teče pred istim organom oziroma sodiščem, se najprej določi sankcijo za vsak posamezni prekršek, nato pa se izrečejo kot enotna sankcija vse tako določene sankcije.

Če so za prekrške, storjene v steku, določene sankcije iste vrste, se izreče enotna sankcija, ki je enaka njihovemu seštevku, vendar enotna sankcija ne sme presežati dvakratne največje mere posamezne vrste sankcije po ZP-1 (»ZP-1«, 2003).

Če to opravičujejo okoliščine, se za istovrstne prekrške v steku, za katere je izdana ena odločba o prekršku, lahko storilcu izreče enotna sankcija, ki ne dosega seštevka določenih sankcij ali ne presega največje mere posamezne vrste sankcije po tem ZP-1 (»ZP-1«, 2003).

Idealni in realni stek sta lahko tudi navidezna, kar pomeni, da je med dvema ali več zakonskimi opisi takšen medsebojni odnos, da ne gre za več prekrškov, ampak je podan le eden. Pri tem je medsebojni odnos: specialnost, subsidiarnost (en prekršek je le predhodna faza drugega) ali konzumpcija (hujša oblika prekrška zajema tudi vse njegove milejše oblike).

Za izrekanje sankcij za dejanja v steku so določena tri pravila in sicer:

- pravilo absorbcije
- pravilo asperacije ter
- načelo kumulacije.

Po zakonu je storilec lahko ali kršitelj ali sstorilec.

5 Način, kraj in čas storitve prekrška

Način: prekršek je lahko storjen s storitvijo ali z opustitvijo. Delicta commissiva v. delicta omissiva.

Kraj: delavnostna teorija; kjer je storilec delal in ubikvitetna teorija; kjer je nastala prepovedana posledica.

Čas: kateri zakon o prekrških se uporabi, pri čemer se upošteva pravilo, da je za storilca milejši.

6 Uporaba ureditve materialnega kazenskega prava (KZ-1) v prekrškovnem postopku

ZP-1 (»ZP-1«, 2003) povzema temeljne institute kaznovalnega prava iz KZ-1 (»KZ-1«, 2008) in določa smiselno uporabo le tega, s čemer se izogne podvojenemu opredeljevanju temeljnih institutov.

Kot kaznivo dejanje je tudi prekršek sestavljen iz treh temeljnih elementov:

- Voljnost ravnanja,
- Protipravnost ravnanja,
- Odgovornost ravnanja.

7 Zakonitost prekrškov

Pravilo »Nullum crimen nulla poena sine lege praevia« pri prekrških ne velja enako kot v kazenskem pravu. Prepovedano ravnanje ni nujno zapisano v zakonu (»Lex certa«), lahko je tudi urejeno v uredbi vlade ali odloku občine (razširjen pomen »Lex certa«), nujno pa mora biti zapisano v predpisu in mora vsebovati sankcijo za prekršek.

Za prekrške veljajo prenesena pravila kazenskega prava:

- Lex scripta – prekrški so lahko določeni le z zakonom, uredbo Vlade Republike Slovenije ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti ;
- Lex stricta – opisi prekrškov morajo biti jasni in nedvoumni;
- Lex certa – zahteva po določenosti prekrška v zakonu, uredbi Vlade ali odloku lokalne skupnosti. Odločba o prekršku mora biti naknadno preverljiva na podlagi in s pomočjo predpisa, s katerim je prekršek določen;
- Lex praevia – prepoved retroaktivne veljavnosti predpisa, ki določa prekršek.

Za odgovornost storilca za prekršek morata biti izpolnjena dva pogoja in sicer njegova prištevnost in njegov odnos do dejanja.

8 Voljnost

8.1 Naklep

A) Direktni naklep (dolus directus) je podan, ko se storilec zaveda svojega dejanja in ga hoče storiti.

- Določni naklep – dolus determinatus – opravka imamo s posledico v natančno tako obliki, kakršno je storilec predvidel.
- Splošni naklep – dolus generalis – posledica je v naklepu zajeta, vendar po obliki ni natančno določena.
- Premišljen naklep – dolus praemeditatus – storilec je premišljeno načrtoval, pripravil in izvršil prekršek.
- Hipni naklep – dolus repentinus – je podan, ko se storilec odzove hipno in na mah, v trenutku in impulzivno.
- Obarvani naklep – dolus coloratus – ko za določeno ravnanje zakon zahteva direktni naklep, saj eventualni ne zadošča.

B) Eventualni naklep (dolus eventualis) je podan takrat, ko se je storilec zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je nanjo privolil (primer: odklonitev testa alkoholiziranosti voznika).

8.2 Malomarnost

Je podana, ko storilec ne ravna s potrebno pazljivostjo. S katero po okoliščinah in osebnih lastnostih mora in je zmožen kaj storiti ali opustiti.

- Zavestna malomarnost (*negligentia*) je podana, ko storilec lahko pričakuje prepovedano posledico, vendar pa vanjo ne privoli, posledica pa nato nastane, ker je storilec iz lahkomišelnosti pravočasno ne odvrne (»*Magna negligentia culpa est; magna culpa dolus est.*«)
- Nezavestna malomarnost (*culpa*) je podana, če storilec kljub potrebni pazljivosti povzroči prepovedano posledico, ki jo je bilo mogoče pričakovati.

8.3 Izključitev odgovornosti (prištevnost, zmota in protipravnost)

- Neprištevnost je osebna nesposobnost storilca biti odgovoren (duševna bolezen, duševna motnja, zaostalost); bistveno zmanjšana prištevnost – možnost razumeti svoje ravnanje je pri storilcu zmanjšana zaradi duševne bolezni/motnje. Če to stanje storilec sam povzroči (z alkoholom, drogami) velja *actiones liberae in causa* (to pomeni, da sam sebi »narediš« neprištevnost. Če pride do te ugotovitve se te kaznuje kot, da bi bil v normalnem stanju).
- Zmota pomeni, da storilec nima predstave ali ima napačno predstavo o pravno relevantnem dejstvu (dejanska zmota) ali o pravno relevantnem predpisu (pravna zmota)
- Protipravnost, ki izključuje odgovornost lahko nastopi v primerih silobrana, skrajne sile ali prisiljenosti.

8.3.1 Silobran

Silobran je tista obramba, ki je neizogibno potrebna, da storilec odvrne od sebe ali koga drugega sočasen in protipraven napad. Možen je samo tam, kjer je uporabljena sila. Napad mora biti: stvaren in resničen, protipraven ter sočasen z obrambo. Obramba pa mora biti: sočasna z napadom, naperjena proti napadalcu in neizogibna za odvrnitev napada.

Prekoračenje silobrana je podano, če so podani vsi znaki silobrana, vendar je storilec prekoračil meje sorazmernosti med napadom in obrambo.

8.3.2 Skrajna sila

Skrajna sila je podana, ko storilec sicer stori dejanje z vsemi znaki prekrška, zato, da bi od sebe ali drugega odvrnil sočasno nezakriviljeno nevarnost za življenje in telesno celovitost, osebno svobodo ali premoženje, nujno za preživetje.

Storilec v tem primeru ni kriv, če nevarnosti ne bi bilo mogoče odvrniti drugače, storilec pa se ji tudi sam ni dolžan izpostavljati.

8.3.3 Prisiljenost

Absolutna sila je sila, ki se je ne da kontrolirati. Nastopi, ko nekdo drugega uporabi kot orodje za storitev prekrška, pri čemer je volja drugega popolnoma onemogočena.

Kompulzivna sila (grožnje, izsiljevanje) pa je sila, ki nastopi, če je bil prekršek storjen pod vplivom (na primer grožnje), ki se mu je bilo mogoče voljno upreti. Dejanje je bilo izsiljeno (navadno z grožnjo, lahko pa tudi z zlorabo mamil, hipnoze ipd.)

8.4 Zmota

Zmota pomeni, da storilec nima predstave oziroma ima napačno predstavo o pravno relevantnem dejstvu, kar je dejanska zmota, ali o pravno relevantnem predpisu, kar pa je pravna zmota.

8.5 Sankcije za prekrške

Storilcu se odmeri sankcijo v mejah, ki so določene s predpisom za storjeni prekršek, glede na težo samega prekrška in storilčevo malomarnost ali naklep. Pri tem se mora upoštevati vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo sankcija manjša ali večja, glede na olajševalne ali obteževalne okoliščine, predvsem pa se upošteva 1) stopnjo odgovornosti storilca za prekršek, 2) nagibe iz katerih je storil prekršek, 3) stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil prekršek storjen ter 4) tudi storilčevo življenje, njegove razmere in obnašanje po storjenem prekršku. Pri odmeri same globe se upošteva tudi ostale razmere storilca, kot so premoženjsko stanje, višina plače, drugi dohodki, premoženje in družinske obveznosti. Kadar gre za prekrške s področja davkov in carin se mora upoštevati tudi sorazmerje višine globe z višino prikrajšane dajatve ali je bila škoda poravnana.

Sankcije, ki so izrečene za prej storjeni prekršek, ni mogoče šteti za obteževalno okoliščino, če so od dneva, ko je postala odločba oziroma sodba o prekršku pravnomočna do storitve novega prekrška pretekla več kot tri leta.

Poznamo štiri vrste sankcij.

8.5.1 Globa

Globa je glavna sankcija za prekršek, ki je lahko glede na status storilca različna od prekrška do prekrška, vedno pa je denarni znesek. Rok za plačilo globe je ne manj kot 8 dni (po 8 dneh je pravnomočno in se ni več mogoče pritožiti, velja pa tudi +8 dni za plačilo polovične kazni) in več kot 3 mesece. Pomembno je razumeti tudi, da globa ni isto kot denarna kazen, saj je ta predpisana z drugimi predpisi, kot so kazenski zakonik, zakon o kazenski odgovornosti pravnih oseb. Torej globa je dejansko plačilo za prekršek, ki ima za razliko od denarne kazni lastnost plačila $\frac{1}{2}$ globe v roku 8 dni po pravnomočnosti naloga oziroma odločbe. Prav tako je globa lahko predpisana v fiksnem znesku ali v razponu, njena višina pa je odvisna od pravnega statusa storilca. Od leta 2016 je možno dobiti tudi delo v splošno korist in nadomestni zapor.

8.5.2 Nadomestne sankcije - opomin/nadomestni zapor/ delo v splošno korist

Delo v splošno korist

Storilec, ki zaradi svojega premoženjskega stanja oziroma zmožnosti za plačilo ne more plačati globe in stroškov postopka v višini najmanj 300 eurov, lahko najpozneje do poteka roka za plačilo predlaga, da se plačilo globe in stroškov postopka nadomesti z delom v splošno korist. Sodišče odobri nadomestitev plačila globe in stroškov postopka z delom v splošno korist predlagatelju, ki bi bil upravičen do redne brezplačne pravne pomoči po materialnem kriteriju iz zakona, ki ureja brezplačno pravno pomoč. Obseg dela v splošno korist določi sodišče tako, da za vsakih začetih 10 eurov globe in stroškov postopka določi eno uro dela, pri čemer lahko odrejeno delo traja najmanj 30 in največ 400 ur. Rok, v katerem mora biti delo opravljeno, ne sme biti daljši od šestih mesecev. Če storilec obseg ur dela v splošno korist, ki mu je bil določen, opravi v celoti, se izrečena globa in stroški postopka ne izterjajo.

Nadomestni zapor

Če znesek posamične globe ali seštevek dveh ali več glob, izrečenih storilcu, znaša najmanj 1.000 eurov, globe ali glob pa ni mogoče izterjati po pravilih upravne izvršbe, sodišče sankcijo izvrši tako, da za vsakih začetih 100 eurov globe določi en dan zavora, pri čemer zapor ne sme biti daljši od 90 dni. V seštevek glob se vštejejo le globe, izrečene

s posamičnim plačilnim nalogom, odločbo ali sodbo v višini najmanj 300 eurov. Če je storilcu izrečenih deset ali več glob v znesku manj kot 300 eurov na posamični plačilni nalog, odločbo ali sodbo, pa seštevek teh glob znaša najmanj 1.000 eurov, glob pa ni mogoče izterjati po pravilih upravne izvršbe, sodišče sankcijo izvrši tako, da za vsakih začetih 100 eurov globe določi en dan zavora, pri čemer zavora ne sme biti daljši od 30 dni. Če sodišče ob upoštevanju storilčeve zmožnosti za prenehanje zavora, njegovih osebnih razmer ali drugih okoliščin v času odločanja oceni, da za to obstajajo utemeljeni in upravičeni razlogi, lahko število dni nadomestnega zavora, določeno na podlagi prvega in drugega odstavka tega člena, zniža za največ eno tretjino, vendar ne na manj kot 8 dni. Ko storilec preneha nadomestni zavora, terjatev iz naslova neplačane globe, ki je zajeta s sklepom o nadomestnem zavoru, ugasne. Nadomestni zavora se lahko izvrši do zastaranja izvršitve globe.

Opomin

Opomin se izreče namesto globe in je sankcija in ne opozorilo organa, ki ga smeta prekrškovni organ in sodišče izreči za prekršek, storjen v takih olajševalnih okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega. Opomin se sme izreči tudi, če je prekršek v tem, da ni bila izpolnjena predpisana obveznost, ali je bila s prekrškom povzročena škoda, storilec pa je pred izdajo odločbe oziroma sodbe o prekršku izpolnil predpisano obveznost oziroma popravil ali povrnil povzročeno škodo.

8.5.3 Stranske sankcije

Prekrškovno pravo definira sledeče stranske sankcije:

- kazenske točke v cestnem prometu; v višini od 1 do 18 točk za prekršek zoper varnost cestnega prometa, s katerim je povzročena nevarnost za nastanek hude posledice oziroma z dejanjem nastane škodljiva posledica,
- prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja in prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja; če voznik v času dveh let doseže ali preseže 18 kazenskih točk, mu sodišče izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, za katere je imel dovoljenje,
- prepoved vožnje motornega vozila;
- izgon tujca iz države; sodišče lahko izreče izgon tujcu, če je bila z dejanjem povzročena nevarnost za nastanek hude posledice oziroma je nastala škodljiva posledica. Izgon se lahko izreče v trajanju od šest mesecev do petih let,
- odvzem predmetov; odvzamejo se lahko predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom izguba ali omejitev pravice do sredstev iz proračuna
- Republike Slovenije in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti;

- izločitev iz postopkov javnega naročanja; sodišče lahko izreče sankcijo izločitve, če je storilec storil prekršek na področju javnega naročanja in je ta sankcija določena v zakonu, glavni namen te sankcije pa je preprečevanje korupcije pri javnem naročanju
- vzgojni ukrepi.
- sankcije pri steku prekrškov.

8.5.4 Odvzem premoženjske koristi pridobljene s prekrškom

Nihče ne more obdržati premoženjske koristi, pridobljene s prekrškom ali zaradi njega. Odvzem premoženjske koristi obsega odvzem denarja, predmetov in vsake druge premoženjske koristi, ki je bila pridobljena s prekrškom ali zaradi njega. Če to ni mogoče, se storilcu naloži, da mora plačati denarni znesek, ki ustreza pridobljeni premoženjski koristi. Premoženjska korist se odvzame po vrednosti v času storitve prekrška, glede odvzema premoženjske koristi, ki so jo druge osebe pridobile s prekrškom, pa se uporabljajo določbe kazenskega zakonika.

8.6 Vzgojni ukrepi in sankcije za mladoletnike

Namen vzgojnih ukrepov je, da se z nasveti in opozorili, z varstvom in pomočjo mladoletnim storilcem prekrškov, in z razvijanjem njihove osebne odgovornosti zagotovita njihova vzgoja in pravilen razvoj. Namen drugih sankcij za mladoletnike pa je tudi vplivati na mladoletne storilce prekrškov, da ne bi ponavljali prekrškov, kot tudi na druge mladoletnike, da do prekrškov sploh nebi prihajalo.

Proti mladoletniku, ki ob storitvi prekrška še ni bil star 14 let in se ga obravnava kot otroka, se ne smejo voditi postopki za prekrške in izreči sankcije za prekrške. O dejanju, ki ima vse znake prekrška in, ki ga stori otrok, prekrškovni organ obvesti osebo, ki je njegov starš, skrbnih oziroma oseba, ki je dolžna skrbeti zanj. Mladoletniku, ki je bil v času storitve prekrška že star 14 let, ni pa še dopolnil 16 let in se ga obravnava kot mlajšega mladoletnika, se smejo izreči le vzgojni ukrepi. Mladoletniku, ki je bil v času storitve prekrška že star 16 let, ni pa še dopolnil 18 let in se ga obravnava kot starejšega mladoletnika, se smejo izreči le vzgojni ukrepi, izjemoma pa se mu sme izreči globa. Mladoletniku se lahko ob vzgojnem ukrepu ali globi izrečeta tudi stranski sankciji odvzema predmetov in kazenskih točk v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja ter prepoved uporabe vozniškega dovoljenja.

Mladoletnemu storilcu prekrška se lahko izrečejo naslednji vzgojni ukrepi:

- ukor;
- navodila in prepovedi;
- nadzorstvo.

Mladoletnemu storilcu se sme izreči samo eden od ukrepov. Pri izbiri vzgojnega ukrepa je treba upoštevati mladoletnikovo starost, njegovo duševno razvitost, psihične lastnosti, njegova nagnjena, nagibe, iz katerih je storil prekršek, dotedanjo vzgojo, okolje in razmere, v katerih je živel, težo prekrška, ali mu je bil že prej izrečen vzgojni ukrep ali globa in vse druge okoliščine, ki vplivajo na to, da bo najbolj dosežen namen vzgojnega ukrepa.

8.6.1 Ukor

Ukor se izreče mladoletniku, kateremu ni potrebno izreči drugega vzgojnega ukrepa, zlasti pa, če je storil prekršek zaradi nepremišljenosti ali lahkomišelnosti.

Ob izreku ukora se mladoletniku prikaže škodljivost njegovega ravnanja in se ga opozori, da v bodoče ne sme delati prekrškov.

8.6.2 Navodila in prepovedi

Sodišče lahko izreče mladoletniku naslednja navodila in prepovedi:

- redno mora obiskovati šolo;
- opraviti delo v korist humanitarnih organizacij ali samoupravne lokalne skupnosti;
- opraviti preizkus znanja prometnih predpisov;
- prepoved vožnje motornega vozila pod pogoji, pod katerimi je mogoče to sankcijo izreči polnoletnim;
- obiskovati ustanovo, ki nudi vzgojno, poklicno, psihološko ali drugo psihosocialno pomoč;
- osebno se opravičiti oškodovancu;
- poravnati se z oškodovancem tako, da mladoletnik s plačilom iz lastnih sredstev, z delom ali kako drugače povrne škodo, ki jo je povzročil s prekrškom;
- usposabljanje se za poklic ali sprejeti zaposlitev, ki ustreza njegovemu znanju, sposobnosti in nagnjenju;
- zdraviti se v ustreznem zdravstvenem zavodu;
- udeležiti se programov socialnega treninga.

Vsa navodila in prepovedi smejo trajati najdlje šest mesecev.

8.6.3 Nadzorstvo CSD

Če mladoletnik potrebuje strokovno pomoč in nadzorstvo, in je treba trajneje vplivati na njegovo vzgojo, prevzgojo in pravilen razvoj, mu sodišče izreče nadzorstvo organa socialnega varstva. Pristojni organ socialnega varstva določi mladoletniku svetovalca, ki

mladoletnika nadzoruje, predvsem pa skrbi za njegovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj škodljivo vpliva, za potrebno zdravljenje in ureditev razmer, v katerih živi.

Poleg navodil iz prejšnjega odstavka lahko sodišče ob vzgojnem ukrepu nadzorstva organa socialnega varstva določi mladoletniku še naslednja navodila:

- prepoved približevanja žrtvi ali kateri drugi osebi;
- prepoved druženja z določenimi osebami;
- prepoved dostopa/vstopa na posamezne kraje.

Nadzorstvo organa socialnega varstva sme trajati najdlje eno leto.

8.7 Izrekanje vzgojnih ukrepov polnoletnim storilcem za prekrške, ki so jih storili kot mladoletniki

Vzgojni ukrep razen ukrep nadzorstva, se lahko izreče tudi polnoletnemu storilcu za prekršek, ki ga je storil kot mladoletnik, če bi bilo to glede na naravo prekrška, glede na njegove osebne lastnosti in druge okoliščine smotno. Poleg tega se sme izreči tudi globa in stranske sankcije. Če mladoletnik med postopkom postane polnoleten, se postopek o prekršku ustavi, če ne bi bilo smotno izreči vzgojnega ukrepa in niso izpolnjeni pogoji za izrek sankcij iz prejšnjega odstavka.

Pri odmeri sankcije je potrebno upoštevati načelo individualizacije ter tudi olajševalne in obteževalne okoliščine, kot so stopnja storilčeve odgovornosti, stopnja ogrožanja ali kršitev zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil storjen prekršek, prav tako pa je potrebno upoštevati predhodno življenje storilca, njegove osebne razmere ter njegovo obnašanje po prekršku in okoliščine, ki so pomembne za odmero globe.

8.8 Izrekanje vzgojnih ukrepov polnoletnim storilcem za prekrške, ki so jih storili kot mladoletniki

Vzgojni ukrep razen ukrep nadzorstva, se lahko izreče tudi polnoletnemu storilcu za prekršek, ki ga je storil kot mladoletnik, če bi bilo to glede na naravo prekrška, glede na njegove osebne lastnosti in druge okoliščine smotno. Poleg tega se sme izreči tudi globa in stranske sankcije. Če mladoletnik med postopkom postane polnoleten, se postopek o prekršku ustavi, če ne bi bilo smotno izreči vzgojnega ukrepa in niso izpolnjeni pogoji za izrek sankcij iz prejšnjega odstavka.

Pri odmeri sankcije je potrebno upoštevati načelo individualizacije ter tudi olajševalne in obteževalne okoliščine, kot so stopnja storilčeve odgovornosti, stopnja ogrožanja ali kršitev zavarovane dobrine, okoliščine, v katerih je bil storjen prekršek, prav tako pa je potrebno upoštevati predhodno življenje storilca, njegove osebne razmere ter njegovo obnašanje po prekršku in okoliščine, ki so pomembne za odmero globe.

9 Zastaranje pri prekrških

Zastaranje je institut pravne varnosti, ki povzroči ugasnitev pravice organa do izreka prekrškovne sankcije in/ali njene izvršitve, če je od storitve prekrška oz. izreka sankcije preteklo dalj časa. Zastaranje je razlog ugasnitve sankcije za prekršek. Organi morajo po uradni dolžnosti paziti na zastaranje. Zastaranje nastopi ex lege, ko preteče absolutni zastaralni rok.

Posebnost: 30 dnevni zastaralni rok za prekrške zoper varnost cestnega prometa, ki je bil ugotovljen s tehničnimi sredstvi.

9.1 Zastaranje pregona

Postopek o prekršku ni dopusten, če pretečeta dve leti od dneva, ko je bil prekršek storjen. Zastaranje pretrga vsako dejanje organa, pristojnega za postopek, ki meri na pregon storilca prekrška, vključno z dejanjem, opravljenim za potrebe vložitve obdolžilnega predloga. Po vsakem pretrganju začne teči zastaranje znova, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.

9.2 Zastaranje izvršitve sankcije

Izrečene sankcije za prekršek se ne smejo začeti izvrševati, če pretečeta dve leti od dneva, ko je odločba, s katero je bila sankcija izrečena, postala pravnomočna.

Zastaranje pretrga vsako dejanje organa, pristojnega za postopek o prekršku ali za izvršitev, ki meri na izvršitev sankcije. Po vsakem pretrganju začne teči zastaranje znova, vendar pa se sankcije ne smejo začeti izvrševati po preteku štirih let od dneva, ko je odločba, s katero je bila sankcija izrečena, postala pravnomočna.

Procesno pravo o prekrških

Poznamo dve vrsti postopkov, in sicer hitri postopke in redni sodni postopek, ki se med seboj razlikuje v pravnih sredstvih, samih postopkih znotraj postopkov, sankcijah, odločbah, pristojnih organov in organov zastopanj in drugo.

1 Splošno

Zakon o upravnem postopku (»ZUP«, 2006) se uporablja pri prekrških glede pristojnosti, izločitve uradnih oseb, jezika v postopku, rokov in narokov, vlog, vabil, zapisnikov, pregledovanja spisov, odločb in vročanja. Uporabi se neposredno pri določanju pristojnosti organov in vročanju plačilnega naloga, sicer pa smiselno.

ZKP se uporablja v rednem postopku v prekrških pri jeziku o postopku, vlogah in zapisnikih, rokih, zaslišanjih obdolženca in prič, izvedenstvu, hišni in osebni preiskavi, zasegu in preiskavi elektronskih naprav in nosilcev e-podatkov, zasegu in odvzemu predmetov, hrambi in upravljanju odvzetih predmetov, glavni obravnavi in prenosu krajevne pristojnosti.

Organi, ki odločajo o prekrških so:

- Prekrškovni organi:
  - Pooblašcene uradne osebe s V. stopnjo izobrazbe
  - Pooblašcene uradne osebe s VI. stopnjo izobrazbe
- Okrajna sodišča – sodišče I. Stopnje
  - Okrajni sodnik
- Višja sodišča – sodišče II. Stopnje
  - Senat treh višjih sodnikov

Zavezanci in nekateri drugi udeleženci postopka o prekrških so kršitelj, ki je tisti, zoper katerega je začel postopek o prekršku pred prekrškovnim organom, 1) obdolženec, ki je tisti, proti kateremu je pred sodiščem vložen obdolžilni predlog, 2) storilec, ki je splošni izraz za kršitelja, obdolženca in osebo, ki ji je bila izrečena sankcija za prekršek, 3) oškodovanec, ki je tisti, čigar premoženjska ali osebna pravica je bila s prekrškom

prekršena ali ogrožena, 4) predlagatelj, ki je oškodovanec, državni tožilec ali državni organ, nosilec javnih pooblastil ali samoupravna lokalna skupnost ter 5) priča, ki je fizična oseba, ki je z osebno zaznavo zaznala prekršek.

Odločitve v postopku o prekrških sprejemajo prekrškovni organi in sodišča. Prekrškovni organi sprejemajo odločitve pri odločbah, obvestilih o prekršku, sklepih, opozorilih ter deskrecijski pravici. Sodišča pa sprejemajo odločitve v sodbah ter sklepih.

2 Redna pravna sredstva

Redna pravna sredstva so praviloma devolutivna (odločal bo višji organ) in suspenzivna (zadrži izvršbo).

Redna pravna sredstva, ki jih določa ZP-1 (»ZP-1«, 2003) so:

- Zahteva za sodno varstvo / hitri postopek
- Napoved zahteve za sodno varstvo / hitri postopek
- Ugovor – 57.b / hitri postopek
- Predlog nadzornemu organu prekrškovnega organa, da vloži obdolžilni predlog / hitri postopek
- Pritožba / sodni postopek

3 Pristojnost prekrškovnih organov

Poznamo stvarno (materialno), krajevno (teritorialna) in personalno (iz ZUP-vsebinske pristojnosti uradne osebe) pristojnost. Spor o pristojnosti – ki je lahko pozitiven ali negativen imenujemo tudi kompetenčni spor.

4 Hitri postopek - splošna pravila

4.1 Izločitev

Pooblaščen uradna oseba ne sme odločati ali opravljati posameznih dejanj v postopku. Ne sme biti stranka, soupravičenec oziroma sozavezanec, priča, izvedenec, pooblaščenec ali zakoniti zastopnik stranke, prav tako stranka ali njen zakoniti zastopnik ali pooblaščenec ne smejo biti v sorodstvu. Ko se razve za kakršnokoli povezavo mora oseba takoj prenehati s svojim delom, obvestiti pa je potrebno tudi pristojni organ. Ko misli, da so podani razlogi, sporoči organu, vendar ne preneha z delom, kadar pa to zahteva stranka, mora prenehati z delom, razen opravil, ki so neodložljiva. Stranka to največkrat zahteva, če dvomi o nepristranskosti uradna oseba ali predstojnika. Pri tem mora navesti okoliščine za izločitev. Nato se izda še sklep.

4.2 Zastopanje

- Procesna sposobnost – popolna sposobnost opravljanja dejanj
- Polnoletna oseba delno omejena -sposobna – v mejah poslovne sposobnosti
- Mladoletnik – v mejah priznane poslovne sposobnosti
- Tujec – sposobnost po državi domicila, če pa je procesno sposoben po predpisih RS - sam opravlja dejanja v RS

Zakoniti zastopnik zastopa stranko, ki nima procesne sposobnosti in je določen z zakonom ali aktom, izdanim na podlagi zakona. Opravlja vsa procesna dejanja, izjeme določi predpis, prav tako pa organ lahko zahteva dokazila.

Začasni zastopnik zastopa stranko, ki je procesno nesposobna in nima zakonitega zastopnika ali je to oseba, ki nima prebivališča in ne pooblaščenca, vendar je zadeva nujna in je postopek potreben. Začasni zastopnik zastopa stranko samo za dejanje ali zadevo, za katero je določen in toliko časa kolikor obstajajo razlogi, prav tako pa ima vse pristojnosti zakonitega zastopnika.

Skupni predstavnik zastopa osebe v primerih, kjer sta dve ali več oseb v isti zadevi. Med seboj določijo skupnega predstavnika ali skupnega pooblaščenca. Le posebni predpis lahko izključuje takšno zastopanje. Organ lahko naloži strankam, da ga same izberejo, v primeru, da ga, potem ga določi organ, stranke pa lahko nato sporočijo svojo izbiro.

Pooblaščenec je oseba, ki ga pooblasti stranka ali zakoniti zastopnik. Pooblaščenec je za vsa dejanja razen za izjave strank, torej vsa dejanja pooblaščenec so dejanja njihovih strank. Organ lahko dodatno zahteva izjave od samih strank. Pooblaščenec je poslovno sposoben, lahko je tudi odvetnik ali odvetniška družba, v kateri je pooblastilo dano vsem odvetnikom družbe. Je fizična ali pravna oseba, ki opravlja dejavnost, povezano z zadevo. Mora biti sposoben za delo in zastopanje in svoje stranke opozoriti na škodljive posledice. Pooblastilo mora biti pisno ali ustno na zapisnik, kadar gre za dvom v pristnost pooblastila pa je potrebna tudi upravna ali notarska overitev.

Strokovni pomočnik ni klasični zastopnik in stranki pomaga v odgovorih na strokovna vprašanja. Vseeno pa mora biti opravilno sposoben, uradna oseba pa komunicira s stranko.

4.3 Jezik v postopku

Jezik v celotnem postopku je slovenščina, na območjih narodnostnih skupnosti pa sta to lahko tudi italijanski ali madžarski jezik, če oseba vložijo zahtevo v tem jeziku ali če to zahteva.

4.4 Vloge

Vsako pisanje, vsaka vloga, mora biti naslovljena na organ v pisni, lahko tudi v elektronski obliki z varnim elektronskih podpisom s kvalificiranim potrdilom, lahko je tudi v obliki obrazcev ali ustno na zapisnik. Naslovi se na organ, ki je pristojen za sprejem, ta pa mora vlogo nemudoma odstopiti pristojnemu organu. Vloge se lahko odda vsak delovnik med uradnim časom, elektronske vloge pa se lahko odda kadarkoli. Pisne ali ustne vloge na zapisnik sprejme organ, ki je pristojen za sprejem in je dolžan sprejeti pisno ali ustno na zapisnik, preveriti mora identiteto vložnika oziroma vložnice. Če oseba ni pristojna, mora obvestiti vlagatelja, vlogo lahko sprejme in jo kasneje zavrže s sklepom.

Vsebina vloge mora biti popolna in razumljiva, vsebovati mora vse podatke, ki jih zahtevajo posebni predpisi. Če je vloga nepopolna se je ne zavrže, ampak se stranko obvesti o pomanjkljivostih. V roku 5 delovnih dni je izdana zahteva, da se vloga dopolni v roku, ki ga določi organ. Ko je vloga dopolnjena, se njena vložitev šteje od dneva, ko so bile pomanjkljivosti odpravljene.

Nerazumljiva ali nepopolna vloga največkrat ni vložena v določenem roku, pri čemer se vlogo zavrže s sklepom, stranka pa se lahko pritoži.

Pomembna je tudi pravočasnost vloge oziroma pravočasna oddaja vloge. Organ jo mora prejeti pred potekom roka. Pri elektronskih vlogah je pomembno, da jo prejme organ za sprejem vlog, vročanje in obveščanje, pri priporočeni pošti pa se šteje dan oddaje na pošto. Pri pravočasno vloženi vlogi, ki je nepopolna ali nerazumljiva in jo vložnik popravi v roku, se šteje, da je vloga pravočasna oziroma pravočasno oddana.

4.5 Zapisnik

Zapisnik se naredi pri zaslišanju, izjavah strank in drugih pomembnih dejanjih v postopku. Uradni zaznamek so uradna opažanja, ugotovitve, navodila, obvestila in okoliščine, povezane z delom organa. Prav tako pa tudi ustni zahtevki strank, ki se rešijo v skrajšanem postopku, če se stranki ugodijo. Zapisnik narekuje uradna oseba, piše ga zapisnikar ali pa ga piše sam in ob tem glasno govori, kaj piše. Vsebina samega zapisnika vključuje organ, čas in kraj, vse navzoče, natančen in kratek opis ter vsebino uradnega dejanja, pomembne izjave, tolmača ter jezik, v katerega je bilo prevedeno.

Zapisnik mora biti napisan čitljivo in pravilno, pisava je lahko tudi ročna, pri čemer lahko stranka zahteva pisni prepis. Ko je zapisnik že oddan, se ne more dodajati ali spreminjati ničesar več, dopolnitve se lahko zapiše v dodatku. Zapisnik se mora prebrati strankam v postopku oziroma lahko preberejo, pregledajo in dajo pripombe same. Vse pripombe se na kratko vpišejo, potreben je tudi podpis strani in na koncu odgovorne osebe. Vse osebe se morajo v zapisnik podpisati pod delom, kjer je njihova izjava in na koncu. Zapisnik je javna listina, dokaz o poteku in vsebini dejanja.

4.6 Vročanje

Vročanje je lahko po pošti, elektronski pošti, preko uradne osebe, vročevalca, prav tako pa se osebo lahko povabi k organu, če to zahteva narava ali pomen dokumenta. Vročanje preko elektronske poti poteka, kadar stranka sporoči željo po tem med samim postopkom ali, ko organ ugotovi varen elektronski predal. Vročanje je izvršeno v stanovanju ali na delovnem mestu osebe, pri odvetniku ali notarju oziroma v njegovi pisarni, lahko pa tudi pri organu, če to zahteva narava ali sam pomen dokumenta. Vročanje je lahko tudi zunaj vseh teh prostorov, če je naslovnik pripravljen sprejeti dokument ali v primeru, da nima prostorov, kjer bi bilo mogoče vročanje. Pravnim osebam se dokument vroča na sedežu, ki je vpisan v register.

Osebno vročanje se izvede, ko je potrebno vročiti odločbe, sklepe ali pisanja, ki določajo rok za stranko. Vročiti se mora osebno tistemu, kateremu so omenjeni dokumenti namenjeni, ostalo pa se vroča po zakonu o poštnih storitvah. Organ se obvesti z vročilnico, kadar pa se dokumentov ne more vročiti osebno, se v hišnem predalu, stanovanju ali poslovnem prostoru pusti obvestilo, na katerem je navedeno kje ga oseba lahko prevzame, ter, da ima 15 dni za prevzem le tega in pa tudi vzrok vročitve, datum, kraj in podpis. Vročitev je opravljena, ko oseba prevzame dokument. Če ga ne prevzame v 15 dneh, se 16. dan šteje za vročeno in se dokument pusti v hišnem predalu.

Vročanje zakonitemu zastopniku ali pooblaščenцу poteka na enak način kot osebna vročitev. Če ima stranka več pooblaščenцев, se vroči le enemu od njih. Ko je dokument vročen zakonitemu zastopniku, pooblaščenцу ali začasnemu zastopniku, se smatra, da je vročeno stranki.

Pooblaščenцу za vročitve se dokumente vroča, kadar stranka pooblasti določeno osebo za to. Stranka mora nujno obvestiti pristojni organ o pooblaščenцу, ki mora vsak dokument nemudoma poslati stranki.

Kadar pride do spremembe naslova za vročanje, se mora to nemudoma sporočiti organu, ki vodi postopek. Osebi se dokument vroči na naslovu za vročanje, izjemoma lahko tudi na drugem naslovu, če je verjetno, da tam živi, vendar se vročitev vseeno opravi na naslovu za vročanje, če na drugem naslovu ne živi.

Kot dan vročitve se šteje tisti dan, ko je bil dokument oziroma pisanje dejansko vročeno.

4.7 Roki

Pretek prekluzivnega roka pomeni izgubo pravice (zakonski roki, določeni za stranke). Potek instruktorskega roka pa nima posledic, mogoče pa je zahtevati opravo dejanja (roki, ki so določeni za organe).

Rok, ki ga določi uradna oseba ali, če je tako določeno z zakonom se lahko podaljša na vlogo stranke, če za to obstajajo razlogi. Nekaterih rokov pa ni mogoče podaljšati in se imenujejo nepodaljšljivi roki.

Prav tako obstajajo dnevni roki, ki začnejo teči naslednji dan od vročitve. Tega roka ne more pretrgati oziroma ustaviti nič, edina izjema je, kadar je zadnji dan roka na nedeljo ali praznik oziroma dela prost dan ali katerikoli drug dan, ko se pri pristojnemu organu ne dela, se iztek roka prestavi na naslednji delovni dan. Pri mesečnih in letnih rokih se šteje dan, ki se po številki ujema z dnem vročitve. Ta dan se šteje kot zadnji dan v mesecu in kot pri dnevnem roku tudi tukaj ni možnosti pretrganja ozirom prekinitve trajanja roka. Konec roka je lahko označen tudi z datumom.

4.8 Narok

Narok za ustno ali videokonferenčno obravnavo je obvezen po ZUP-u (»ZUP«, 2006). Najmanj 8 dni pred razpisom je potrebno povabiti navzoče stranke, ki poleg vabila prejmejo tudi vlogo, na kateri je pojasnjen razlog za postopek. Stranke je pomembno obvestiti tudi o posledicah neopravičenega izostanka. Narok poteka v posloplju organa, lahko pa tudi drugje, glede na ekonomičnost postopka, možna je tudi njegova preložititev, vendar je za to potrebno pravočasno obvestilo.

4.9 Vrnitev v prejšnje stanje (restitutio in integrum)

Vrnitev v prejšnje stanje je institut, ki stranki omogoča vrnitev v stanje, v katerem lahko dejanje, ki ga ni, opravi. Razlog za to je opravičen. Iz nevednosti se zna zgoditi, da stranka dokument pošlje ali vloži pri nepristojnem organu ali po pomoti zamudi rok. Stranka mora v takem primeru navesti okoliščine in priložiti vlogo, katere rok je zamudila. Subjektivni rok je 8 dni od prenehanja razloga za zamudo ali od dneva, ko je za bil razlog naveden. Objektivni rok pa je 3 mesece od dneva zamude.

5 Posebna pravila

Hitri postopek vodi prekrškovni organ in ne sodišče. Prekrškovni organi so upravni organi, drugi državni organi, nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški in organi samoupravnih lokalnih skupnosti, ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških.

Zakon ne določa, kdaj se postopek o prekršku začne po uradni dolžnosti, vseeno pa mora biti dejanje prekrškovnega organa individualizirano do te mere, da se dejansko nanaša na konkretnega kršitelja in konkretno dejanje. Postopek o prekršku se v hitrem postopku lahko začne tudi z vložitvijo pisnega predloga upravičenih predlagateljev. To so lahko oškodovanec, državni tožilec ali državni organ, nosilec javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti.

Hitri postopek se začne *ex officio*, torej po uradni dolžnosti, ko prekrškovni organ v okviru svojih pristojnosti v ta namen stori dejanje v okviru postopka. Postopek se začne z vložitvijo pisnega predloga, v katerem morajo biti napisani podatki o kršitelju, opis dejanja, navedba dokazov in dejstev. Če vlogo prejme nepristojni organ, ga odstopi pristojnemu organu in o tem obvesti predlagatelja.

Postopek prekrškovnega organa se nadaljuje z zbiranjem dodatnih obvestil in dokazov o prekršku. Če prekrškovni organ ugotovi, da so podani zakonski pogoji, se postopek nadaljuje po uradni dolžnosti, torej hitri postopek o prekršku, vložitev obdolžilnega predloga in diskrecijska pravica.

Hitri postopek ni možen, če predlagatelj rednega sodnega postopka glede na naravo kršitve oceni, da so podani pogoji za izrek stranske sankcije po ZP-1 (»ZP-1«, 2003).

5.1 Diskrecijska pravica pooblaščne uradne osebe - uradni zaznamek

Prekrškovni organ namesto izdaje odločbe ali vložitve obdolžilnega predloga ustavi postopek z zaznambo v spis, če iz zbranih dejstev in dokazov izhaja, da dejanje ni prekršek, ali, če ni dokazano, da je prekršek storil kršitelj, prav tako tudi, če je pregon zastarel, ali so podani drugi razlogi, ki izključujejo pregon in, če gre za prekršek neznatnega pomena, posebne okoliščine, nizka stopnja odgovornosti ali storilčeve osebne okoliščine pa kažejo, da postopek nebi bil smotr.

6 Hitri postopek - izjeme

Praviloma se vodi hitri postopek, izjeme določa ZP-1 (»ZP-1«, 2003). Prekrškovni organ izreče določeno globo, ali najnižjo predpisano globo, razen, če z materialnim zakonom ni določeno drugače. Z uredbo pa ni dovoljeno izrekat glob v razponu.

Prav tako je pomembno, da se v hitrem postopku hitro in enostavno ugotovi dovolj dejstev in dokazov za odločitev. Pred izdajo odločbe je potrebno kršitelja poučiti o prekrškovni mirandi, torej, da ni dolžan ničesar izjaviti, niti odgovarjati, če se bo izjavil, pa se ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svojih bližnjih. Vseeno pa mora navesti vsa dejstva in dokaze v svojo korist, ker jih sicer kasneje v postopku ne bo mogel več uveljavljati (prekluzija dokazov).

7 Odločba v hitrem postopku

Odločba v hitrem postopku je konkretni pravni akt, ki ga lahko izda le pooblaščna uradna oseba s VI. stopnjo izobrazbe in opravljenim preizkusom znanja. Izda se v primerih, če predpis, ki določa prekršek, poleg globe predpisuje zadeve skladne s šestega odstavka 17. člena tega zakona (»ZP-1«, 2003) in v drugih primerih, ko niso podani pogoji za izdajo plačilnega naloga.

Odločba je sestavljena iz uvoda, izreka/tenorja/dispozitiva, ki je bistven del odločbe, pravnega pouka, številke, datuma, podpisa pooblaščen uradna oseba in uradnega pečata organa.

V uvodu je napisan naziv organa, osebna imena uradne osebe, kršitelja in zagovornika, ali ime firme, ime in sedež pravne osebe in označba prekrška. V izreku so napisani osebni podatki kršitelja, kratek opis samega dejanja (kraj, čas, način storitve in odločilne okoliščine) in izrek, da je kršitelj res storil prekršek. V izreku je napisana tudi pravna opredelitev prekrška, v kateri je navedba predpisa, ki določa prekršek, številčna oznaka člena, znesek globe in rok plačila le te. Opredeljene so tudi stranske sankcije, odvzem premoženjske koristi in samo plačilo stroškov postopka. Omenjena so tudi opozorila, in sicer pravica do plačila globe in stroškov postopka na obroke, nadomestitev globe z opravo določenih nalog v splošno korist ali korist lokalnih skupnosti, o prisilni izterjavi ter v primeru, da izterjava ni mogoča, se globa izvrši z nadomestnim zaporom. V obrazložitvi je zapisana kratka izjava kršitelja, dejstva o dejanskem stanju, ki je podlaga za odločitev in dokazi, ki potrjujejo dejstva. V pravnem pouku je obrazložena pravica do napovedi zahteve za sodno varstvo oziroma zahteve za sodno varstvo, če je kršitelj to napovedal. Določen je tudi rok in način vložitve in navedba prekrškovnega organa, pri katerem se lahko vloži.

Posebnosti pri odločbi so možnost plačila polovice izrečene globe, in sicer 8 dni po poteku napovedi zahteve za sodno varstvo ali v primeru, da napoved ni vložena, je del pouka o pravnem sredstvu. Če kršitelj plača pred iztekom roka za napoved, zahteva za sodno varstvo ni dovoljena, razen, če je kršitelj moral plačati takoj. To pa ne velja za prekrške s področja varstva konkurence. Prav tako je vročitev odločbe po ZUP (»ZUO«, 2006) mogoča kršitelju, zakonitemu zastopniku ali zagovorniku kršitelja ali lastniku odvzetih predmetov.

7.1 Plačilni nalog

Plačilni nalog po ZP-1 (»ZP-1«, 2003) lahko izda pooblaščen uradna oseba s V. stopnjo izobrazbe in opravljenim preizkusom znanja, kot posledica osebne zaznave in ugotovitvijo prekrška s tehničnim sredstvom ali napravo. Plačilni nalog izda na kraju prekrška, v njem pa je predstavljen prekršek in dokazi zanj.

Pri plačilnem nalogu po ZP-1 (»ZP-1«, 2003) pa pooblaščen uradna oseba prekršek ugotovi na podlagi obvestil in dokazov, zbranih neposredno na kraju, kjer je bil prekršek storjen. Pred samo izdajo in vročitvijo je kršitelju omogočeno, da se osebno izjavi o prekršku po določbah 55. člena ZP-1 (»ZP-1«, 2003). Nalog vsebuje opis prekrška in tudi kratek povzetek izjave kršitelja.

Nalog velja kot odločba, prav tako je sestavljen iz podobnih sestavin, razlikujeta se le v pravni opredelitvi prekrška, opisu dejanskega stanja in obrazložitvi odločitve. Kadar na kraju ni mogoče izdati in vročiti plačilnega naloga, se le tega pošlje po pošti.

7.2 Obvestilo o prekršku

Predpisi o ustavitvi in parkiranju vozil, ter, ko kršitelja o prekršku ni mogoče seznaniti na samem kraju. Obvestilo vsebuje kraj in čas storitve, registrsko številko vozila, pravno opredelitev prekrška, višino za prekršek predpisane globe in pouki, in sicer pravica do plačila polovice globe v osmih dneh od dneva izdaje obvestila, pravočasno plačilo globe, ni stroškov postopka, ni vpisa v evidenco o prekrških, postopek je končan, ter, da morebitno neplačilo globe nima pravnih posledic in se postopek nadaljuje z izdajo plačilnega naloga.

Posebni plačilni nalog po ZP-1 (»ZP-1«, 2003) je uporabljen pri kršitvah predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil v cestnem prometu. Možen je ugovorni postopek, v katerem se ugovor šteje kot izjava o prekršku in se izda odločba o prekršku.

7.3 Opozorilo

Izda se namesto izreka sankcije pri prekršku neznatnega pomena in oceni pooblašcene uradne osebe, da je glede na pomen dejanje opozorilo zadosten ukrep. Prekršek neznatnega pomena je storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica. Izreče se ustno ali pisno, s predočitvijo prekrška in izrekom opozorila. V evidenci opozoril se ne vodi osebnih podatkov oseb, ki so bile opozorjene ampak le kršitev, kraj in čas storitve.

Razlika med opozorilom in opominom:

- Pogoji za izrek opozorila: opozorilo izreče pooblašcana uradna oseba prekrškovnega organa, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in pooblašcana uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep.
- Opomin je sankcija po ZP-1 (»ZP-1«, 2003), opozorilo ni sankcija.
- Opozorilo se lahko izreče namesto vseh sankcij za prekrške, opomin pa samo namesto globe. Prav tako opomin lahko izreče prekrškovni organ za prekrške, za katere hitri postopek ni izključen in prekrškovno sodišče, opozorilo pa lahko izreče samo prekrškovni organ.
- Za opomin se mora izdati odločba, za opozorilo pa ne.

8 Redni sodni postopek

Pogoji za uvedbo so določeni v drugem odstavku 52. člena ZP-1 (»ZP-1«, 2003). Redni sodni postopek se začne na obdolžilni predlog prekrškovnega organa, organa, ki nadzira delo prekrškovnega organa ali na predlog državnega tožilca. Če sodišče med samim postopkom izve za prekršek, celoten postopek odstopi prekrškovnemu organu.

Preden sodišče izvede redni sodni postopek, mora preveriti, ali je dejanje opisano v obdolžilnem predlogu določeno kot prekršek, ali so morebiti podane okoliščine, ki izključujejo 1) odgovornost za prekršek, 2) ali je pregon za prekršek morebiti zastaral, 3) ali ne gre morebiti za prekršek neznatnega pomena, posebne okoliščine, nizko stopnjo odgovornosti ali 4) storilčeve osebne okoliščine kažejo, da postopek ne bi bil smotrni ali pa 5) ni podan kakšen drug razlog, zaradi katerega po zakonu ni mogoče začeti postopka o prekršku.

Obdolžilni predlog je pisni. Natisnjenih mora biti ustrezno število izvodov za sodišče in osebe, zoper katere se vlaga obdolžilni predlog. Postopek z obdolžilnim predlogom se začne, kadar sodišče oceni pogoje za uvedbo. V primeru, da ga predlaga nepristojna oseba, se le ta zavrže s sklepom, katerega se vroči pristojnemu predlagatelju. Če je obdolžilni predlog nepopoln ali nerazumljiv, ga je v 15 dneh mogoče dopolniti ali popraviti. V primeru, da se to ne zgodi, se ga zavrže s sklepom. Kadar so podani pogoji, se postopek izvede. Če pogoji niso podani, se zgodi zavrnitev s sodbo.

8.1 Vabilo

Sodišče obdolženca povabi na zaslišanje z vabilom. V vabilu obdolžencu mora biti navedeno, kateri organ vabi ter kdo je vabljen, zakaj in kot kaj je vabljen. Sodišče lahko odredi, da se v vabilu navede, da se mora obdolženec osebno zglasiti, ali da sme svoj zagovor podati pisno. Kadar sodišče v vabilu navede, da se mora obdolženec zglasiti osebno, mora hkrati obdolženca poučiti o posledicah, če se na vabilo ne bo odzval in svojega izostanka ne bo opravičil. Tako lahko sodišče odloči, da bo odredilo prisilno privedbo obdolženca, ali bo izdalo sodbo brez njegovega zaslišanja. Pogoj, da lahko nastopijo posledice, navedene v vabilu je, da je bilo obdolžencu vabilo pravilno vročeno, če mu je torej osebno vročeno na naslov za vročanje, in sicer najmanj tri dni pred izvedbo zaslišanja.

8.2 Prisilna privedba

Privedbo je mogoče odrediti le, če sodišče ugotovi, da je navzočnost obdolženca potrebna za pravilno odločitev in, če se obdolženec ni zglasil na vabilo ter svojega izostanka ni opravičil, ali mu ni bilo mogoče vročiti vabila, iz okoliščin pa je očitno, da se mu obdolženec izmika. Da se privedba lahko izvrši, mora biti obdolženec v vabilu seznanjen s posledicami, ki bodo nastopile, če se na vabilo sodišča ne bo odzval in svojega izostanka ne bo opravičil. Odredba za privedbo, ki jo izda sodišče, daje pooblastilo policiji, da lahko tudi proti volji osebe, za katero je odrejena privedba, vstopi v njeno stanovanje ali drug zaprt prostor.

8.3 Varščina

Bistvena razlika med varščino in ukrepi za zavarovanje izvršitve je v tem, da se varščina ne določi po uradni dolžnosti, temveč izključno na predlog obdolženca. Pred odločitvijo o določitvi varščine mora biti obdolženec zaslišan. Varščina se vedno določi v denarnem znesku, medtem, ko se pri zavarovanju izvršitve lahko storilcu izrečejo različni ukrepi, razen ukrepov, ki bi omejevali storilčevo osebno svobodo.

8.4 Ukrepi za zavarovanje izvršitve

Med ukrepe za zavarovanje izvršitve spadajo začasni odvzemi določenih listin, kot so potna listina, voziško dovoljenje, dokumenti vozila, vrednostni papirji in podobno. S tem ukrepom se ne posega v ustavno varovano človekovo pravico do svobode gibanja, zato je ta ukrep z vidika varstva človekovih pravic primernejši za zagotovitev storilčeve navzočnosti v postopku o prekršku, kot je odreditev pridržanja.

8.5 Pridržanje

V 108. členu ZP-1 je zapisano, če je podan utemeljen sum, da je obdolženec storil prekršek, če ni mogoče ugotoviti njegove istovetnosti ali nima bivališča v RS, ali če obstaja upravičen sum, da bo obdolženec zbežal ali se z bivanjem v tujini izognil odgovornosti za hušji prekršek. Takoj po pridržanju, mora biti obdolženec poučen o mirandi za pridržanega.

Pridržanje lahko traja največ 24 ur od takrat, ko je bil obdolženec pridržan. V tem času mora biti zaslišan in izdana mora biti sodba o prekršku ali pa ga je potrebno izpustiti. Za pridržanje se smiselno uporabljajo določbe o priporu iz zakona o kazenskem postopku. Sodišče in policija smeta odrediti, da se pridrži storilec, ki je pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi in je zaloten pri prekršku.

109. člen določa, da se na odredbo sodnika ali policista pridrži storilec, če obstaja verjetnost, da bo še naprej delal prekrške. Pridržati se ga sme dokler se ne strezni ali obvladuje svojega ravnanja, vendar največ 12 ur.

110. člen določa, da lahko policisti tudi brez odredbe sodnika privedejo osebo, ki je bila zalotena pri prekršku. To smejo storiti, kadar ni mogoče ugotoviti njegove istovetnosti, ali če nima prebivališča, ali če bi se z odhodom v tujino lahko izognil odgovornosti za prekršek, ali če obstaja verjetnost, da bo storilec nadaljeval s prekrškom ali ga ponovil in tudi, če obstaja možnost, da bo storilec skrnil, uničil ali odvrigel dokaz o prekršku.

Pridržanje se lahko odredi ves čas postopka, traja lahko do izdaje o prekršku, najdlje pa 24 ur. V tem času mora biti pridržani zaslišan in izdana mora biti sodba. V primeru, da sodba ni izdana je potrebno obdolženca izpustiti.

Čas, ko je bil obdolženec pridržan, se mu šteje v globo, izrečeno za prekršek. Pridržanje, ki je trajalo do 12 ur se všteje v globo kot 20 evrov. Pridržanje, ki traja več kot 12 ur pa se šteje za 40 evrov. Kadar gre za pripor ali za hišni pripor se en dan šteje za 40 evrov.

8.6 Stroški postopka

Stroški postopka (»ZP-1«, 2003) nastanejo v postopku ali zaradi njega. So izdatki, ki za potrebe postopka nastanejo pred uvedbo in po zaključku. So izdatki za priče, izvedence, tolmače, vročevalce, ogleda, hišno preiskavo in odvzem predmetov, hrambo predmetov, zaseg in preiskavo elektronskih naprav in zavarovanje dokazov. Prav tako so izdatki za privedbo obdolženega, potni stroški uradne osebe, zdravljenje obdolženega med pridržanjem in porod, potni stroški obdolženca, sodna taksa, izdatki zagovornika, potrebni izdatki oškodovanca, njegovega zakonitega zastopnika in pooblaščenca ter stroški hrambe, prodaje in uničenja odvzetih predmetov, nastali po pravnomočnosti odločbe oziroma sodbe.

Stroške postopka plača tisti, ki mu je bila izrečena sankcija za prekršek. Če je postopek tekel za več prekrškov, oseba, ki ji je bila izrečena sankcija ne trpi stroškov tistih prekrškov, glede katerih je bil postopek ustavljen. Kadar je z isto odločbo sankcioniranih več obdolžencev, se določi, kolikšen del stroškov plača vsak izmed njih. V primeru, da to ni mogoče, vsi obdolženci plačajo nerazdelno plačilo stroškov postopka. Plačilo sodne takse se določi za vsakega posebej. Stroški postopka bremenijo proračun države.

9 Izvršitev odločbe

Odločba postane pravnomočna, ko je ni več mogoče izpodbijati z zahtevo za sodno varstvo oziroma s pritožbo oziroma zoper njo ni pravnega sredstva. Če je bilo zoper odločbo vloženo pravno sredstvo je odločba pravnomočna z dnem odprave vlagatelju. Odločba, s katero je bila izrečena globa in so bili določeni stroški postopka se izvrši, ko preteče rok, ki je določen za plačilo le teh.

10 Pravna sredstva

Redna pravna sredstva so v hitrem postopku 1) ugovor kot posebno pravno sredstvo, 2) napoved zahteve za sodno varstvo, 3) zahteva za sodno varstvo in 4) pritožba zoper sodbo v rednem sodnem postopku. Izredni pravni sredstvi pa sta zahteva za varstvo zakonitosti ter predlog za spremembo ali odpravo odločbe prekrškovnega organa.

Razlogov za vložitev pravnih sredstev je veliko, eden od teh pa je imenovan bistvena kršitev, ki pomeni, da je bila pri uporabi procesnih pravil, torej pri izvajanju postopka ali pri uporabi materialnih določb ZP-1 ali zakona, ki določa prekršek, storjena nepravilnost, pri kateri se sploh ne ugotavlja, ali je kršitev vplivala na pravilnost in zakonitost odločitve.

Bistvena kršitev določb je podana, če je v postopku sodelovala uradna oseba, ki bi morala biti izločena ali je s pravnomočno odločbo bila izločena, če je obdolžilni predlog podal nekdo, ki ne more biti predlagatelj, če obdolženec v postopku o prekršku ni bil zaslišan pred izdajo sodbe o prekršku, razen v primerih, kadar je bil na zaslišanje pravilno vabljen, pa brez opravičljivega razloga na narok ni pristopil ter je bil poučen, da bo sodišče odločilo brez njegovega zaslišanja, če se na vabilo ne bo odzval, sodišče pa bo ocenilo, da njegovo zaslišanje za pravilno odločitev ni potrebno ter v primeru, ko sodišče izda sodbo v skrajšanem postopku, če je bil obdolženec ali njegov zagovornik kljub svoji zahtevi na ustni obravnavi ali med izvajanjem drugih dejanj v postopku o prekršku prikrajšan za pravico uporabe svojega jezika oziroma jezika, ki ga razume in za pravice, da v svojem jeziku oziroma jeziku, ki ga razume spremlja potek ustne obravnave oziroma postopka, če je bil zahtevek, podan v obdolžilnem predlogu, prekoračen, če se sodba o prekršku opira na dokaz, ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ali na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona ne more opirati, če je bila s sodbo o prekršku prekršena določba dvanajstega odstavka 129.a člena ali dvanajstega odstavka 163. člena ZP-1 (»ZP-1«, 2003) ter tudi, če je izrek sodbe nerazumljiv, če nasprotuje sam sebi ali razlogom sodbe; ali če sodba nima razlogov oziroma so razlogi nerazumljivi.

Kršitev materialnih določb ZP-1 (»ZP-1«, 2003) ali predpisa, ki določa prekršek, je podana, če je kršitev podana glede vprašanja, ali je dejanje, zaradi katerega je zoper obdolženca začel postopek, prekršek, ali so podane okoliščine, ki izključujejo odgovornost za prekršek, ali so podane okoliščine, ki izključujejo postopek o prekršku, zlasti pa ali je pregon za prekršek zastaral in ali je o zadevi že pravnomočno odločeno, ali je bil glede prekrška, ki je predmet obdolžilnega predloga uporabljen predpis, ki se ne bi smel uporabiti, ali je bila z odločitvijo o sankcijah ali odvzemu premoženjske koristi prekoračena pravica, ki jo ima po zakonu sodišče ter tudi, ali so bile prekršene določbe v vštetju pridržanja ali pripora.

11 Pravnomočnost

Pravnomočnost pomeni stanje, ko je o določeni zadevi odločeno in zoper tako odločitev zakonodajalec ni (več) predvidel nobenega rednega pravnega sredstva. Odločba postane pravnomočna takrat, ko so izčrpana vsa redna pravna sredstva kot tudi, če poteče rok za vložitev pravnega sredstva, pa slednje sploh ni bilo vloženo, ali je bilo vloženo, pa ga je upravičenec do vložitve pravnega sredstva umaknil. ZP-1 določa, da postane odločba organa, ki odloča o prekršku pravnomočna, ko je ni možno več izpodbijati z zahtevo za sodno varstvo oziroma s pritožbo, ali zoper njo ni pravnega sredstva. Zadeva je odločena in o njej več ne more teči isti postopek (ne bis in idem).

12 Izvršljivost

Odločba, izdana v postopku o prekršku, se izvrši, ko postane pravnomočna in ko za izvršitev ni zakonskih ovir, če ZP-1 ne določa drugače. Pravimo, da postane odločba izvršljiva. Izvršljivost odločbe pomeni, da ima oblastni organ ne le pravico, temveč tudi dolžnost uporabiti vsa zakonsko določena sredstva za izvršitev odločbe.

Vprašanja in odgovori za ponavljanje

- Kaj je prekršek?
- Je dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade, odloka občine, ki je določeno kot prekršek ter je zanj predpisana sankcija za prekršek.
- Kako je opredeljen prekršek z vidika družbene nevarnosti?
- Prekršek nima elementa družbene nevarnosti, ampak je samo formalno opredeljen kot prekršek, za katerega je predpisana prekrškovna sankcija.
- Kaj pomeni dihotomija kaznivih ravnanj?
- To pomeni, da so v pravu RS posamezna ravnanja lahko ali kazniva dejanja ali prekrški.
- Kaj pomeni 'analogia legis' v pravu o prekrških?
- To pomeni smiselno uporabo drugih zakonov v prekrškovnem materialnem pravu in prekrškovnem postopku.
- Kaj pomeni načelo subjektivne odgovornosti pri prekrških?
- To pomeni, da za prekrške odgovarjajo krivi kršitelji, izjemoma pa tudi pravne osebe, s.p. in osebe, ki opravljajo dejavnost (ne glede na krivdo).
- Kako je kazniv poskus prekrška?
- Ni nikoli kazniv.
- Katera sankcija za prekrške je glavna?
- Globa.
- Katera sankcija za prekrške so nadomestne?
- Opomin je nadomestna, alternativni pa sta nadomestni zapor ali delo v korist skupnosti.
- Katero pravno osebo ZP-1 po 'analogiji legis' z ZGD-1 umešča med srednje družbe?
- Družba ima do 250 zaposlenih in do 35 mio EUR prometa
- Zakaj je potrebno v prekrškovnem pravu ločevati pravne osebe – gospodarske družbe – glede na velikost?
- To ločevanje je potrebno zaradi predpisane globe, ki je pri večjih družbah višja.
- Kako razumemo načelo zakonitosti v prekrškovnem pravu RS?

- Prekrški so lahko predpisani z zakoni, z uredbami vlade in z odloki občin.
- Kateri del načela zakonitosti je zajet v trditvi: 'Odločba o prekršku mora biti naknadno preverljiva na podlagi in s pomočjo predpisa, s katerim je bil prekršek določen'?
- Lex certa.
- Za kakšno podvrsto direktnega naklepa gre, če je prepovedana posledica v naklepu zajeta, vendar po obliki ni natančno določena?
- Dolus generalis (splošni naklep).
- Kakšna oblika krivde je podana, če protipravne posledice ni bilo mogoče pričakovati, pa le ta kljub temu nastopi?
- Gre za naključje, ki izključuje krivdo.
- Kaj je silobran v prekrškovnem pravu?
- Dejanje, ki ga storilec stori z vsemi znaki prekrška v obrambi, ki je neizogibno potrebno, da bi od sebe ali koga drugega odvrnil istočasni in protipravni napad.
- Pravno kvalificirajte primer kaznivih ravnanj: 'Voznik večkrat vozi pod vplivom alkohola in prekrškovni organ ga večkrat ustavi'.
- Je primer realnega steka prekrškov- več dejanj=več prekrškov.
- Pravno kvalificirajte primer kaznivega ravnanja: 'Voznik vozi hkrati pod vplivom alkohola in droge. Prekrškovni organ ga ustavi in prične hitri prekrškovni postopek'.
- Je primer idealnega steka prekrškov.
- Kateri organi odločajo po hitrem prekrškovnem postopku?
- Prekrškovni organi (pooblaščenice uradne osebe s 5. in 6. stopnjo izobrazbe, ki imajo personalno pristojnost za odločanje o prekrških).
- Kateri predpisi določajo personalno pristojnost pooblaščenih oseb v prekrškovnem pravu za vodenje in odločanje v hitrem prekrškovnem postopku?
- Zakon o prekrških in Uredba vlade RS.
- Kaj pomeni kršitev stvarne pristojnosti v postopku o prekrških?
- To je bistvena kršitev, ki ima za posledico neveljavnost prekrškovnega akta (plačilnega naloga, odločbe o prekršku, sodbe o prekršku).
- Kaj pomeni kršitev personalne pristojnosti v postopku o prekrških?
- To je bistvena kršitev, ki ima za posledico neveljavnost prekrškovnega akta (plačilnega naloga, odločbe o prekršku, sodbe o prekršku).
- Kaj pomeni kršitev krajevnosti pristojnosti v postopku v prekrških?
- To je bistvena kršitev, ki ima za posledico neveljavnost prekrškovnega akta (plačilnega naloga, odločbe o prekršku, sodbe o prekršku).
- Kdaj je izločitev uradne osebe v postopku o prekrških absolutno nujna?
- Ko je izpolnjen kateri od taksativno naštetih razlogov po ZUP o izločanju.

- Kdo lahko zastopa kršitelja v hitrem postopku o prekrških?
- Vsak pooblaščenec, ki je poslovno sposoben.
- Kdaj se šteje, da je pravočasno oddana vloga (npr. zahteva za sodno varstvo), če jo odda oseba, ki prestaja kazen zapora na zaprtem oddelku?
- Ko je vloga oddana upravi zapora – zavoda za prestajanje kazni.
- Kako poteka osebno vročanje pri hitrem postopku o prekrških?
- Po ZUP-1 s fikcijo vročitve.
- Kakšen je rok, ki pomeni za stranko izgubo pravice (do npr. vložitve sodnega varstva)?
- Prekluzivni.
- Kakšen rok je zakonsko določenih 5 delovnih dni, ki jih ima organ za izdajo zahteve za dopolnitev nepopolne vloge stranke (67. člen ZUP)?
- Procesni rok.
- Kdaj postane odločba o prekršku v hitrem postopku pravnomočna, če je stranki vročena 1. 12 (prvega decembra) in če ne upoštevamo dni v tednu – stranka zoper odločbo ne vложи zahtevo za sodno varstvo?
- V roku 8 dni, torej 9.12.
- Kaj je narek?
- To je na časovno točno določen trenutek, ko je potrebno izvesti določeno procesno dejanje.
- Kakšen je rok za 'restitutio in integrum'? (vrnitev v prejšnje stanje)
- Subjektivni rok 8 dni od prenehanja razloga za zamudo, objektivni 3 mesece od zamude.

Literatura in viri

1 Obvezna literatura

- Bele, I., Jenull, H., Maček Guštin, Š., Tratar, B. (2005). Zakon o prekrških s komentarjem. Ljubljana: GV Založba.
- Čas, P., Filipčič, K., Fišer, Z., Jenull H., Maček Guštin, Š., Orel, N., Perpar, M., Selinšek, L. (2009). Zakon o prekrških s komentarjem. Ljubljana: GV Založba.
- Gril, S. in Viltušnik, R. (2011) Osnove prekrškovnega prava. Ljubljana: GV založba.
- Moeller, M., Wrag, G. (2011). Allgemeines Polizei- und Ordnungsrecht, mit Verwaltungszwang und Bescheidtechnik. Stuttgart: Deutscher Gemeindeverlag.
- Prečiščena verzija veljavnega Zakona o prekrških (ZP-1) ter prekrškovne določbe zakonov o zasebnem varovanju, detektivski dejavnosti, javnih listinah, orožju, javnem redu, cestah in cestnem prometu.
- Tratar, B. (2009). Pomen pregona prekrškov za varnost v družbi. V T. Pavšič Mrevlje (ur.), Zbornik prispevkov: 10. Slovenski dnevi varstvoslovja (str. 8). Ljubljana: Fakulteta za varnostne vede. Pridobljeno na <http://www.fvv.uni-mb.si/dv2009/zbornik/clanki/Tratar.pdf>.
- Tratar, B. (2002). Prekrški - kazensko ali upravno pravo?. V: Podjetje in delo. Dnevi slovenskih pravnikov (str. 1427-1435). Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Tratar, B. (2000). Zakon o prekrških z uvodnimi pojasnili in s stvarnim kazalom. Ljubljana: Bonex založba.
- Tratar, B. (2003). Zakon o prekrških z uvodnimi pojasnili in stvarnim kazalom (str. 13-82). Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
- Veić, P. in Gluščić, S. (2009). Prekršajno pravo, opći dio. Zagreb: Narodne novine.

2 Priporočena literatura

- Mitsch, W. (2011). Fallsammlung zum Ordnungswidrigkeitenrecht. Heidelberg: Springer Verlag.
- Schroeder, D. (2011). Polizei und Ordnungsrecht. Heidelberg: Verlagsgruppe Huethig-Jehle-Rehm.
- Swacke, P. (2006). Recht der Ordnungswidrigkeiten. Stuttgart: Deutscher Gemeindeverlag.

Tratar, B. (1999). Neodvisni upravni senati v Avstriji kot organi odločanja o prekrških s pogledom na sodno prakso sodišča za človekove pravice. *Pravosodni bilten*, 20(3), 177-197.

Tratar, B. (2000). Prekrški : pravnosistemski pregled na primeru nemškega prava. *Pravnik*, 55(6/8), 519-537.

Tratar, B. (2001). Primerjalnopravni pogled na ureditev dela kaznovalnega prava - prava o prekrških. V *Izobraževanje in usposabljanje v javni upravi: VII. dnevi javnega prava* (str. 375-402). Ljubljana: Inštitut za javno upravo.

Tratar, B. 2001. Upravno kazensko pravo v pravnem sistemu republike Slovenije. V: *Referate = Evropske integracije in pravosodje = Europäische Integrationen und die Justiz = Európai integráció és igazságszolgáltatás: XV. Symposium der pannonschen Juristen. Moravske toplice: Društvo pravnikov v Pomurju*, 2001.

Tratar, B. (2001). Vloga kazni v okviru pravosodja pri doseganju varnosti v družbi. V: M. Pagon (ur.), *Dnevi varstvoslovja* (str. 199-207). Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola.

Veić, P. (2012). *Prekršajni zakon*. Zagreb: Narodne novine.

Teme zaključnih del in projekti

1 Teme zaključnih del

- Analiza sankcioniranja prekrškov v mestnih občinah v Sloveniji
- Medobčinsko redarstvo občin (Grosuplje, Ig, Ljubljana, Murska Sobota ipd.)
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin (Grosuplje, Ig, Ljubljana, Murska Sobota ipd.)
- Občinska redarstva v Sloveniji

2 Projekti in aktivnosti

- Projekt CRP: učinkovit pritožbeni mehanizem nad delom občinskih redarjev, varnostnikov in detektivov.
- Projekt CRP: Policija in drugi deležniki zagotavljanja varnosti- vidiki pluralne policijske dejavnosti v lokalnih skupnostih.
- Projekt Detektivska dejavnost v Republiki Sloveniji- analiza trenutnega stanja, smeri prihodnjega razvoja in spremembe normativno-pravne ureditve.
- Projekt PKP (po kreativni poti do znanja): Detektivska dejavnost in upravičenost nadzorovanja zaposlenih.
- Projekt PKP: Zagotavljanje in naročanje zasebne varnosti v Republiki Sloveniji.
- Projekt CRP: Primerjava ureditve dejavnosti zasebno varnostnih subjektov v Sloveniji in članicah Evropske unije.
- Ciljni raziskovalni projekt: Varnost v šolah: Zagotavljanje varnosti v izobraževalnih institucijah v spreminjajočem se varnostno politične

NOVA
UNIVERZA